Nro 14.
D. 16. Stycznia.
PONIEDZIAŁEK.
ROK 1826.

KURJER Warszawski

WSPOMNIENIA.
Pierwsze przybycie do Warszawy Augusta II. 1698.

Manifest Najwyższy (z Dziennika Petersburgskiego).

z Bożej Łaski

MY MIKOŁAJ I.

Cesarz i Samodzierżca Wszech Rossji.

i t: d: i t: d:

Wszystkim naszym wiernym poddanym wiadomo czynimy.

Opłakany wypadek który zaćmił dzień 14 Grudnia, dzień w którym Nasz Manifest oznajmił ludom Naszym, że wstąpiliśmy na Tron, znany iuż iest we wszystkich swoich szczegółach, przez podaną o nim publiczną wiadomość. — W chwili gdy pierwsze władze Państwa, wszyscy urzędnicy cywilni i wojskowi, lud i wojsko, przysięgali Nam iednozgodnie posłuszeństwo i wierność, a Zgromadzeni w Świątyniach Najwyższego wzywali dla panowania Naszego błogosławieństw Boskich, garstka buntowników, sprzeciwiaiąc się powszechnej przysiędze, ośmieliła się wzgardzić prawami, zwierzchnością, karnością wojskową i przekonaniem. Dla rozproszenia motłochu buntowników musiano użyć siły. Takie iest w krótkich słowach całe zdarzenie, mało znaczące samo w sobie, lecz nazbyt wiele przez swoię zasadę i skutki. — Jakkolwiek Nam to zdarzenie mocną sprawia boleść, poznaiemy w niem niedoścignione drogi Opatrzności, która karząc, z tegoż samego złego dobre wyprowadza. — Z samego rzutu oka na pierwsze wypadki śledztwa, którego celem są zamieszania z 14 Grudnia, w skupieniu się które ie zrządziło, dwie się klassy ludzi okazuią. Jedni byli tylko obłąkani, nie wiedzieli o spisku. Drudzy prawdziwi spiskowi byli ich przewodnikami. — Czego chcieli uwiedzeni? Dochować swoich przysiąg. Użyto wszelkich podstępów dla wmówienia w nich, że bronili Tronu, a pod władzą tego wyobrażenia nie mogli słuchać żadnego głosu przekonania.—Czego chcieli spiskowi? Święte słowa wierności, prawego porządku, przysięgi, nazwisko nawet CESARZEWICZA i WIELKIEGO XIĘCIA KONSTANTEGO były dla nich tylko pozorem wiarołomstwa; Chcieli korzystać z chwili dla dopełnienia swoich występnych zamiarów, długo knowanych, długo rozmyślanych, długo tleiących w skrytości, których taiemnicę Rząd w części był tylko odgadnął; chcieli obalić tron i prawa ojczyste, zaburzyć Cesarstwo i sprowadzić anarchją.—Jakie były ich środki? Zabójstwo. Pierwszą ich ofiarą był gubernator wojskowy Hrabia *Miłoradowicz*; ten, którego na polu sławy los wojny szanował w pięciudziesiąt bitwach, zginął z ręki nędznego zabóycy! W tymże samym czasie padły i inne ofiary. Pułkownik *Stürler*, dowódca pułku grenadjerów przybocznych, zabity; Jenerał-Maior *Szenszyn*, Jenerał-Maior *Friedrichs* i inni ciężko ranieni, przypieczętowali krwią własną honor i wierność swym powinnościom. —Pociągnięci w ten rozruch żołnierze rot uwiedzionych, nie należeli do tych zbrodni, ani czynem ani zamiarem. — Surowe śledztwo

przekonało Mię o tem; i poczytuię za pierwszy akt sprawiedliwości, za pierwszą Moię pociechę, ogłoszenie ich niewinności. — Lecz taż sama sprawiedliwość zabrania oszczędzać winowajców. — Wszyscy objęci śledztwem, którzy będą przekonani, ulegną karze zastósowanej do ich występków. Przez środki iuż przedsięwzięte, sąd ten i kara, obejmuiąc w całej rozciągłości, we wszystkich rozgałęzieniach, złe od dawna zagnieżdżone, wytępi ie, spodziewam się, z korzeniem; oczyści z tej zarazy cudzoziemskiej świętą ziemię Rossji; zniszczy obmierzły szlachetnym duszom związek prawd i podejrzeń; rozciągnie na zawsze nie zatartą i widoczną granicę pomiędzy miłością Ojczyzny a namiętnościami rewolucyjnemi; pomiędzy chęcią ulepszenia a wściekłością zaburzeń; okaże nakoniec światu, że naród Rossyjski, zawsze wierny swoiemu Monarsze i prawom, odpiera taiemne usiłowania anarchji, iak odparł napady dawnych swych wrogów; okaże i da przykład iak się pozbywać tej zarazy i dowiedzie, że ona nie wszędzie do zniszczenia iest niepodobną. — Tych zbawiennych skutków mamy prawo spodziewać się i oczekiwać od przywiązania które ku Nam i ku Naszemu tronowi oświadczaią wszystkie klassy poddanych. Nawet podczas wypadku dnia 14 widzieliśmy z radością i wdzięcznością w mieszkańcach stolicy okazuiącą się równą przychylność iak gorliwość, w woysku najniecierpliwszą żądzę ukarania buntu na pierwszy znak CESARZA; w iego wodzach niezachwianą wierność, natchniętą głębokiem uczuciem honoru i przywiązania do MONARCHY. — Pomiędzy niemi odznaczył się Hrabia *Miłoradowicz*. Żołnierz nieustraszony, biegły dowódca, naczelnik zawsze kochany, straszny w wojnie, łagodny w pokoiu, rządca pełen sprawiedliwości, gorliwy w pełnieniu rozkazów swego Monarchy, syn poświęcony Kościołowi i oyczyźnie, padł pod ciosami podłej i zdradzieckiej ręki zdala od pola bitwy: lecz padł ofiarą tej gorliwości którą zawsze płonął, padł wierny swoiej powinności, i odtąd w rocznikach Rossji pamięć iego będzie wiecznotrwałą. — Dan w *Petersburgu* dnia 19 Grudnia roku Pańskiego 1825 a Naszego Panowania pierwszego. (podpisano) *MIKOŁAJ.*

NOWOŚCI WARSZAWSKIE.

Zapowiedziane w roku przeszłym Poema *Rzeki Polskie*, iuż iest pod prassą, w Drukarni *Glücksberga*.

Chociaż mrozy dochodziły do 17 stopni, w Król: Pols: przecież nie wszystkie *rzeki* zupełnie zamarzły, a śnieg ieszcze niewszędzie upadł w takiej ilości aby po każdym gościńcu można odbywać podróż sankami; w *Warszawie* sanna trwa wyborna. — Dziś zimna stop: 11.

w Rozmaitościach Gazety *Lwowskiej* pod dniem 4 b. m. taki iest artykuł: „Dziennik Francuz: *Corsaire* pisze o iakimś Polaku Hrabi *Salwińskim* (?), który miał niedawno przegrać w pikietę 20,000 morgów lasu i zamek nad *Elsterą*. Tenże *Salwiński* będąc przy poselstwie w *Konstantynopolu* miał w szachy wygrać Kapudana Baszę, 12 niewolników i 16,000 skór Lamparcich, za które w Węgrzech dostał 1,600,000 franków.“ —

NOWOŚCI ZAGRANICZNE.

Od Granic Tureckich.

Doszły pewne wiadomości do *Korfu*, że w *Modonie* i w *Koronie* panuią zaraźliwe choroby, które znacznie niszczą woysko *Jbrahima*. — Wielu *Europejczykow*, którzy iako ochotnicy chcieli się udać do woyska *Greckiego*, widząc że się oszukali w swoich widokach, wracaią do swoiej oyczyzny. — Listy prywatne donoszą także z *Korfu*, że pewny Jenerał *Francuzki* będący w służbie *Jbrahima Baszy* uzy-

skał pozwolenie zakupić tam 15 sztuk armat 12 funtowych, niemniej znaczną ilość broni, kul i mundurów, to wszystko ma być odesłane częścią do *Morei* częścią do *Egiptu*. — *Mufty* (iak głoszą) z tego powodu został oddalony z swego urzędowania, że się sprzeciwiał nowej organizacji, którą *Wice Król Egiptu* wprowadził w swoiem wojsku, nazywaiąc go niewiernym, niemniej ganił proiekt aby wytępić rod *Chrześcjański* w państwach Tureckich. — Dowódcy *Kara-Hiskos* i *Stetris* maiący dotąd związek z twierdzą *Missolongją* szkodzą ciągle *Turkom* na rozmaitych traktach, połączyli się teraz z armją *Grecką* na górze *Parnasu*.

z Paryża.

w Roku 1825 wipito w *Paryżu* 5,000,000 butelek wina więcej niż w roku poprzednim; niemniej w tymże roku z konsumowano także więcej 7,000 wołów i 20,000 skopów. — Zapewniaią że liczba piekarzy Paryzkich która wynosi 560, pomnożoną ieszcze będzie o 40. — z Rozkazu Króleskiego wystawiono w *Paryżu* w sali Muzeum (w Luwrze) portret Króla, malowany przez sławnego *Zyrarda*. — w *Nime* odkryto piękną posadzkę mazaikową wyobrażaiącą 9 ślicznych kobiet; niemniej rozmaite zwierzęta i ozdoby, szkoda że to arcy dzieło starożytności iest znacznie nadpsute. — w Ciągu roku zeszłego, na 14 Teatrach *Paryzkich* wystawiono rozmaitych nowych dzieł scenicznych 198, najwięcej dochodu przyniosły opera *Frejszyc*, traiedja *Leonidas* i melodrama *Żoko*. — Bogaty Hrabia *Slamenz* w Państwie Kościelnem zamieszkały, wystawić kazał wielki pałac z samych *Muszli*. W kształcie *Gotyckim* wystawiony gmach, wydaie się nadzwyczaj malowniczym. Stoi na wzgórzu, przez co w czasie wschodu słońca, wieżyczki, szczyty i rogi, prawdziwie czarowniczy i lazurowy blask rozpościeraią. — Bankructwa ogłaszane teraz tak często w *Anglji*, maią wpływ i za domy handlowe *Paryzkie*, niektórzy *Anglicy* bawiący dla zabawy w *Paryżu*, odebrawszy wiadomość o smutnym stanie bankierów *Londyńskich*, spiesznie wyiechali do Ojczyzny.

z Niemiec

Król *Bawarski* postanowił, iż żałoba po zeszłym Królu ustać ma w całem państwie w Sobotę przed pierwszem świętem następnej *Wielkiej Nocy*. — Mówią, że gazetami, które codzień w *Londynie wychodzą*, okryłby 40 mil kwadratowych, a pieniędzmi za tychże abonnement, możnaby 80 linjowych okrętów uzbroić. — w Okolicach *Londynu* pokazuią szczególniejszą roślinę zwaną *Drossera*. Żyie ona owadami. Włosami pokryte ma liście, z których końców sok wytryska. Do tego soku przylepiaią się owady i tym sposobem służą za pokarm roślinie. Niemaiąc podobnego pokarmu rośnie wprawdzie ale nie kwitnie. — Hrabia *Fife* obywatel Szkocki, przez kilkanaście lat prawował się o znaczną maiętność pozostałą po swych przodkach, która przechodziła przez wiele rąk i do której wiele osób rościło pretensje. Hrabia iuż tyle wyłożył na prowadzenie tego zawiłego proecessu, że ledwo mu cokolwiek zostało na utrzymanie życia. Teraz ostatecznie nastąpiło roztrzygnienie tej długo trwaiącej sprawy i Hrabiemu *Fife* przysądzono dobra czyniące rocznego dochodu 800,000 złp: — Wielki Xże *Toskański* pragnąc przynieść ulgę w ciężarach iakie ponoszą właściciele ziemscy, ogłosił wyrok iż od 1 Stycznia 1826, w całem państwie *Toskańskiem* zmniejszony będzie o czwartą część podatek gruntowy zwany *Tassa Prediale*, zwłaszcza że teraz skarb publiczny znajduie się w takim stanie iż to zmniejszenie nie stanie się dla tegoż skarbu szkodliwem. Jednak Wielki Xże w tymże postanowieniu zastrzega, że ta 4ta część ma być znowu opłaca-

ną, gdyby potrzeby kraiu wymagały zasilenia skarbu.—Jeszcze gazety *Włoskie* są napełnione smutnemi opisami niezmiernych szkód zrządzonych przez burze i wylewy rzek w wielu prowincjach *Włoskich* przed 4ma tygodniami.

Ze Lwowa. — Miasto cyrkułowe i górnicze *Bochnia*, idąc za pięknym i chwalebnym przykładem Stolicy *Galicji*, która w d. 30 *Listopada* r.b. złożyła dzięki Najwyższemu za zupełne odzyskanie zdrowia N. PANA, odprawiwszy pierwej prywatne, dziś d. 11 Grud: trzeciej Niedzieli adwentowej złożyła podobne uroczystem nabożeństwem. Przewielebny Biskup *Tyniecki* Grzegorz Tomasz, otoczony Duchowieństwem odprawił w tym dniu radości nabożeństwo, poczem nastąpiło *Te Deum.* Na tem nabożeństwie obecne wszystkie Władze cywi[illegible] i wojskowe będące w mieście iakoteż lud licznie zgromadzony, wznosili modły dziękczynne do Nieba za to wielkie dobrodziejstwo. Przewielebny JX. Biskup dał obiad, na którym znajdowały się znakomite osoby i C. K. Officerowie.

DONIESIENIA.

Dyrekcja Mennicy Królestwa Polskiego.

Podaie do powszechnej wiadomości, iż dnia 24 Sty-
cznia b.r. to iest we Wtorek o 3ciej po południu w domu
Mennicznym odbędzie się licytacja na dostawienie.
1) Owsa korcy 140, na co ma być dane vadium złp: 100.
2) Siana 150 centnarów na co w vadium złp: 50. 3) Sło-
my kop. 18, na co vadium złp: 30 ma być złożone,
w Czwartek następny to iest dnia 26 Stycznia r.b.
odbędzie się tamże licytacja również o 3ciej po połu-
dniu na Materjały pismienne na co vadjum 100 złp:
oznacza się. w Sobotę następną to iest dnia 28 Sty-
cznia r.b. również o 3ciej po południu, będzie licyta-
cja na dostawienie Tyglów 70,000 grzywien objętości
tak nazwanych Passawskich służących do topienia zło-
ta i srebra, na co vadium złp: 500 złożone być powin-
no. Warunki wszystkich tych Licytacji w Kassie Men-
nicznej każdemu do odczytania udzielone być mogą. —
Warszawa d. 14 Stycznia 1826 r. — Dyrektor Bień-
kowski. — Kontroller Jlny Karól Hoffmann.

Nowy Dom Zaiezdny w Toruniu. Maiąc honor donieść Szanownej Publiczności, że w dotychczasowym tak nazwanym Domu Hotel de Berlin w Toruniu przy ulicy Louizy pod Nrem 41, nowy Dom Zaiezdny (Schwartzen Adler) pod czarnym Orłem, otworzyłem. Upraszam Szanownej Publiczności o łaskawe przybycie i przyrzekam, iż moiem usilnem staraniem będzie zyskać darowane mi zaufanie, nie tylko regularnem usłużeniem, ale rzetelną i umierną opłatą. *Margardt.*

Podpisany otworzywszy przy ulicy Nowy Swiat Nr 1315, w domu JP. Zrazowskiego Skład Korzeni i Win, ma zaszczyt polecić się Sza. Publiczności z swemi Towarami Kolonjalnemi i Korzennemi; oraz wszelkich gatunków Win, iakoto: Francuzkie, Reńskie, Węgierskie, Szampańskie, Hiszpańskie, i Burgońskie, zapewniaiąc dobre Towary, mierną cenę i spieszną usługę.

J. L Flatau.

☞ Przy ulicy Żabiej na przeciw Saskiego Ogrodu w Magazynie u Chrzanowskiego, są naprzedaż wyborne Sery zwane de Gruier i de Brie.

W domu JW. Woiewodziny Potockiej pod Nr 638 od strony ulicy Trębackiej w prost ulicy Nowo Senatorskiej stoiącym, znajduią się mieszkania do najmu od Wielkiej Nocy r.b. to iest: na 1 piętrze z Balkonem 9 Pokoi i 2 Kuchnie, które na 2 oddziały podzielone być mogą, do tego Stajnie i Wozownie; na 2 piętrze 4 pokoie z Kuchnią. Zyczący widzieć te pokoie, udo się do pisarza Pałacowego o którego mieszkaniu poinformować się można na dole po lewej stronie na Billardzie.

w Dniu 20 Stycznia r.b. między godź: 2 a 3 z połu-
dnia, odbędzie się Licytacja w Urzędzie W: Burmistrza
Przedmieścia Praga, na sprzedaż lub zwiezienie, do fa-
bryki Teatru Narodowe: w Marywilu Cegły z Cegielni
Kawęczyńskiej, w ilości sztuk 250 000; również w Pra-
dze ilość 200,000 znajduiąca się do zwiezienia do tej-
że fabryki. Pretendenci tak co do kupna, iako też
zwiezienia onej, raczą na czas przeznaczony w miej-
scu tegoż Urzędu znajdować się. Cegła co do ceny
iest zmniejszona jak dotąd.

Partja Drzewa machoniowego (peramidenholtz) iest
zpowodu zupełnego wyprzedania z tegoż, za pomierną
cenę do sprzedania, dowiedzieć się można przy uli-
cy Bednarskiej Nr 2673, na 2giem piętrze.

Do sprzedania troie Sanek podwóinych Petersburskich,
nie używanych z których iedne machoniowe a dwoie
z drzewa orzechowego; życzący takowych nabyć, ra-
czą się udać podalszą informacją da Rządcy domu pod
Nr 477 przy ulicy Senatorskiej.